

ΣΥΡΙΖΑ
ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟΣ ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΙΚΗΣ ΑΡΙΣΤΕΡΑΣ

1969
27-9-18

Αθήνα, 27 Σεπτεμβρίου 2018

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τους κ. Υπουργούς:

-Τουρισμού

-Οικονομικών

Θέμα: «Σχετικά με την τεράστια εξάπλωση του φαινομένου Airbnb»

Ο τουρισμός των πόλεων είναι ο ταχύτερα αναπτυσσόμενος κλάδος του τουρισμού. Πόλεις όπως η Βαρκελώνη, το Άμστερνταμ, η Κοπεγχάγη, το Βερολίνο, το Μόναχο, η Λισαβόνα, εσχάτως και η Αθήνα, αποτελούν δημοφιλείς μαζικούς προορισμούς.

Με την έκρηξη του τουρισμού των πόλεων, παρατηρήθηκε υπερσυγκέντρωση επισκεπτών στα ιστορικά κέντρα των πόλεων, σχεδόν αποκλειστικά λόγω της δυνατότητας που προσφέρει τα τελευταία χρόνια η ενοικίαση σπιτιών μέσω Airbnb. Σημειώνεται ότι, για ευνόητους λόγους, στα περισσότερα ιστορικά κέντρα πόλεων δεν υπήρχε και δεν υπάρχει σχεδιασμός και άδεια για την ύπαρξη πληθώρας ξενοδοχείων και τουριστικών καταλυμάτων.

Σύμφωνα με τις πιο πρόσφατες έρευνες που έγιναν στον τομέα του αστικού τουρισμού, το Airbnb, παρά τη συνολική τόνωση της οικονομικής δραστηριότητας (η οποία σημειωτέον δεν είναι ευθέως ανάλογη με την αύξηση των επισκεπτών από ένα σημείο και πέρα), έχει μειώσει την ποιότητα ζωής των μόνιμων κατοίκων. Πολλοί κάνουν λόγο για το φαινόμενο του «εκτοπισμού» των μόνιμων κατοίκων σε περιφερειακές περιοχές χαμηλού τουριστικού ενδιαφέροντος, καθώς οι ζώνες κατοικίας του κέντρου πολύ γρήγορα μετατράπηκαν σε «ζώνες Airbnb».

Αυτό συνεπάγεται κατ' αρχάς την ερήμωση αστικών ζωνών στις οποίες υπάρχει εποχιακός τουρισμός, καθώς τα σπίτια δεν ενοικιάζονται από τουρίστες καθ' όλη τη διάρκεια του χρόνου, την εκτίναξη των ενοικίων, αλλά και γενικά του κόστους ζωής στις εν λόγω περιοχές, και τέλος τη μεγάλη πυκνότητα τουριστών, ιδίως σε περίπτωση που πρόκειται για πόλη που έχει τουριστικές ροές όλο το χρόνο. Σε δεύτερο χρόνο, οι ζώνες αυτές, πολλές φορές μέχρι πρότινος ζωντανές γειτονιές με καταστήματα, υπηρεσίες και χώρους κοινωνικής συνάθροισης προσαρμοσμένες στις ανάγκες των μόνιμων κατοίκων, χάνουν τον ιδιαίτερο χαρακτήρα τους και μετατρέπονται σε τουριστικά «σκηνικά», με καταστήματα και υπηρεσίες στραμμένες σχεδόν αποκλειστικά στην εξυπηρέτηση των επισκεπτών. Σε κάθε περίπτωση, τα συγκεκριμένα σημεία του αστικού ιστού καθίστανται έως και μη βιώσιμα για τους μόνιμους κατοίκους. Μάλιστα, μόνιμοι κάτοικοι της Βενετίας και της Βαρκελώνης ήταν οι πρώτοι που διαμαρτυρήθηκαν για τις «κατοικήσιμες Airbnb ζώνες» των πόλεών τους.

Στην Ελλάδα, στις ζώνες γύρω από το ιστορικό κέντρο της Αθήνας και σε περιοχές αυξημένου τουριστικού ενδιαφέροντος σε όλη τη χώρα, παρατηρήθηκε επίσης ραγδαία ένταση του φαινομένου. Η εκτόξευση των ενοικίων εξαιτίας του Airbnb έχει προκαλέσει δυσκολίες, τόσο στους μόνιμους κατοίκους που ενοικιάζουν όσο και σε άλλες πληθυσμιακές ομάδες, όπως οι αναπληρωτές εκπαιδευτικοί, οι φοιτητές και τα νέα ζευγάρια, που αδυνατούν να ανταποκριθούν σε τόσο υψηλά ενοίκια.

Περαιτέρω δυσκολίες στη στέγαση μόνιμων κατοίκων προκαλεί και η αύξηση των αγοραπωλησιών ακινήτων σε περιοχές τουριστικού ενδιαφέροντος, τα οποία στη συνέχεια δίνονται για αποκλειστική τουριστική εκμετάλλευση μέσω Airbnb ή εταιρειών βραχυχρόνιων μισθώσεων, μειώνοντας ακόμη περισσότερο την προσφορά οικιών.

Στη Βαρκελώνη, πόλη που ανασφέρθηκε ήδη ως μία από εκείνες που δέχονται τις μεγαλύτερες τουριστικές ροές καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, η ανθρωπογεωγραφία του ιστορικού κέντρου κατέληξε να αλλάξει, καθώς τα ακίνητα που αγοράστηκαν και είναι προς ενοικίαση είτε παραμένουν αναξιοποίητα το μεγαλύτερο μέρος του χρόνου είτε λειτουργούν ως τουριστικά αξιοθέατα.

Δεδομένου ότι ο τουρισμός των πόλεων αναμένεται να έχει περαιτέρω αύξηση, γίνεται σαφές ότι στην Ελλάδα απαιτείται η θέσπιση ενός πολύ συγκεκριμένου θεσμικού πλαισίου, το οποίο θα εξισορροπεί την ποιότητα ζωής των μόνιμων κατοίκων και την πλήρη κάλυψη των αναγκών όσων αναζητούν κατοικία με την τουριστική ανάπτυξη και τη δίκαιη φορολόγηση. Σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Τουρισμού του ΟΗΕ, «αν ο τουρισμός αναγνωρισθεί ως μία σημαντική δύναμη αλλαγής στη ζωή των πόλεων, απαιτούνται μακροχρόνιες στρατηγικές, σωστός σχεδιασμός και σωστή διακυβέρνηση προκειμένου να ενσωματωθεί και να ληφθούν υπόψη οι περίπλοκες διαστάσεις του, με τις πιθανές αγκυλώσεις που προκαλεί».

Καθίσταται, λοιπόν, σαφές ότι χρειάζεται να γίνουν περαιτέρω βήματα, προκειμένου να οριοθετηθεί η ενοικίαση κατοικιών μέσω Airbnb, τόσο στο κέντρο της Αθήνας (αλλά και στην ευρύτερη περιοχή της), όσο και στις περιοχές της χώρας με πολύ υψηλή τουριστική κίνηση, όπως τα νησιά.

Ερώτηση σχετικά με την εκμίσθωση ακινήτων από ιδιώτες είχε κατατεθεί στη Βουλή των Ελλήνων, απευθυνόμενη στους Υπουργούς Τουρισμού και Οικονομικών από τους βουλευτές του ΣΥ.ΡΙΖ.Α. Ν. Ηγουμενίδη, Γ. Παπαφιλίππου, Ν. Συρμαλένιο και Ν. Σαντορινιό, η οποία αφορούσε την εκμίσθωση ακινήτων από ιδιώτες σε τουρίστες. Η Ερώτηση ανέφερε, μεταξύ άλλων, την ανάγκη για θέσπιση νομοθετικού πλαισίου, την εξασφάλιση της ίσης μεταχείρισης των εκμισθωτών και της εισαγωγής των μισθωμάτων, που καταβάλλονται κατά κανόνα στο εξωτερικό, στην Ελλάδα.

Η Απάντηση των Υπουργείων περιλάμβανε όσα προβλέπονται από την ελληνική νομοθεσία σχετικά με τη μίσθωση ακινήτων. Ήταν, ωστόσο, επικεντρωμένη στη φορολογική αντιμετώπιση του Airbnb κι όχι στα ζητήματα που προκύπτουν από τη γενίκευση του φαινομένου.

-Επειδή, παρ' όλο το νομοθετικό πλαίσιο που υπάρχει, παρατηρείται εκτίναξη των ενοικίων στο κέντρο της Αθήνας κι όχι μόνο.

-Επειδή ο τουρισμός των πόλεων είναι ένα φαινόμενο που εντείνεται διαρκώς και κρίνεται απαραίτητη η θέσπιση νομικού πλαισίου για τη σωστή διαχείρισή του.

-Επειδή πρέπει να διασφαλισθεί η ομαλή λειτουργία αγοράς ακινήτων, ώστε όλοι οι ενδιαφερόμενοι από την πλευρά της ζήτησης να μπορούν να ικανοποιηθούν.

-Επειδή τα μέτρα άμεσης φορολόγησης και ελέγχου των ξένων επενδυτών είναι απαραίτητα.

Ερωτώνται οι κ.κ Υπουργοί:

-Προτίθενται ορίσουν μέτρα για την επιδότηση ενοικίου σε περιοχές υψηλού τουριστικού προφίλ, όπως το κέντρο της Αθήνας και ορισμένα νησιά για τους μόνιμους κατοίκους, τους αναπληρωτές εκπαιδευτικούς, τους φοιτητές, τα νέα ζευγάρια και όσους γενικά αναζητούν κατοικία προς ενοικίαση;

-Προτίθενται να σχεδιάσουν και να εφαρμόσουν μακροχρόνιες στρατηγικές, οι οποίες να προστατεύουν την τουριστική ανάπτυξη, αλλά ταυτόχρονα να προστατεύουν τις προαναφερθείσες ευαίσθητες ομάδες;

Οι ερωτώντες βουλευτές

Κυρίτσης Γιώργος

Ακριώτης Γιώργος

Αντωνίου Χρήστου

Αυλωνίτου Ελένη

Βαγιωνάκη Βάλια

Βάκη Φωτεινή

Γεννιά Γεωργία

Δουζίνας Κωνσταντίνος

Ζεϊμπέκ Χουσεϊν

Ηγουμενίδης Νίκος

Θελερίτη Μαρία
Θεοφύλακτος Ιωάννης
Θηβαίος Νικόλαος
Ιγγλέζη Κατερίνα
Καββαδία Αννέτα
Καραγιαννίδης Χρήστος
Καρακώστα Εύη
Καρασαρλίδου Φρόσω
Κατσαβριά- Σιωροπούλου Χρυσούλα
Καφαντάρη Χαρά
Κουράκης Αναστάσιος
Λάππας Σπύρος
Μανιός Νίκος
Μηταφίδης Τριαντάφυλλος
Μπαλαούρας Γεράσιμος
Μπαλλής Συμεών
Μπαλωμενάκης Αντώνης
Μπιάρκας Κώστας
Ντζιμάνης Γιώργος
Πάλλης Γιώργος
Παπαδόπουλος Σάκης
Παπαδόπουλος Χριστόφορος
Παπαφιλιππου Γιώργος
Πρατσόλης Αναστάσιος
Ρίζος Δημήτρης

Σαρακιώτης Γιάννης

Σεβαστάκης Δημήτρης

Σέλτσας Κώστας

Σκουρλέτης Παναγιώτης

Σκούφα Ελισάβετ- Μπέττυ

Σταματάκη Ελένη

Στογιαννίδης Γρηγόρης

Συρμαλένιος Νίκος

Τσιρώνης Γιάννης

Ψυχογιός Γιώργος